

Հ.Ի.Մ.ՆԱԴԻՐՔ՝
ՄԻՍԱԲ ԵՒ ՍԱՐԳԻՍ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ
ԱՐՏՈՆԱՏԵՐ՝ ՄԵԼԻԲ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ
Հասցե՝ Իսթանպուլ, Ֆրենան-
երլար Սէլամէթ սպարան
ՀԵՌԱԶԱՅՆ՝ 23480
SAHIBI
Melik Koçunyan

JAMANAK

ՄԻՍՄԱՆԱԿ

ԺՈՂՈՎՐԴ ԵՎ ԿԵՆՍ ՕՐԱԹԵՐԻԹ

ՇԱԲԱԹ Գ Ի Ե
26
ՍԵՊՏ. 1936
28^{րդ} ՏԱՐԻ
ՔԻԻ 10907 ԼՐՇ.
Telefon: 23480

ԼԵԶՈՒԱԿԱՆ ՏՕՆ Է ԱՅՍՕՐ

Լեզուական տօն է այսօր, Մեծ Աթաթուրքը չորս տարի առաջ թուրք հայրենիքին բոլոր մտաւորականները Տօլմապահ-էն իր տունը ժողովի հրաւիրեց: Մուսթաֆա Բէմալ, թուրք աթաթուրքներու յեղաշրջումէն ետք որչաճ էր թուրք լեզուն իր արժանի դիրքին բարձրացնել: Կուսուրական բարենորոգումը հրամայական դարձած էր. որչաճ տուաւ: Պէտք էր նետել Օսման-բէնը: Նետել Գրան Էֆէնդի-ներու և Մէտրէֆէներու բարբառը: Պէտք էր Արաբ ու Ֆարսի գրականութիւններու լարել-ընդոտներէն լոյս աշխարհ հանել թուրքերէնը: Այս էր առաջադրութիւնը: Թերահաւատներ պակաս չէին. Աթաթուրքը զօրաշարժ հրատարակեց: Մտաւորականներն ու հաւատացեալները վազեցին ու Անտր բարձրացուցած դրօշին տակ հաւաքուեցան, լի հաւատքով: Մեծ եղելութիւնը սեղի ու-

ԱԹԱԹԻՐԻՔ

նեցաւ չորս տարի առաջ, 1932 Սեպտեմբեր 26ին: Առաջին Լեզուական Բօնիկէն տասը օր տևեց: Օսմանեան Կայսրութիւնը մի-գէն նետող Մարդը գործի ձեռ-նարկած էր: Առաջադրած էր թուրքերէնը դարձնել թիւրք-ուր բարբառ: Լեզուներու ըն-տանիքին մէջ, թուրքերէնին տեղը որոշելու հարցը հրամայական պահանջ էր: Լեզուա-բանութեան մէջ դասական դար-ձած դասակարգութեան շէնքը առաջին Լեզուական Համաժողովը փլուցեց: Մէ, Ուրալ Ալ-թախան լեզուախումբին մէկ բարբառը չէր թուրքերէնը: Այլ մայրն էր լեզուներուն: Այո՛, թուրքերէնը լեզուներուն մայրն էր: Առաջին Լեզուական Բօնիկէն ամպլոնէն երեք Հայեր եւս այս ճշմարտութիւնը ապա-ցուցին, գիտական փաստարկու-թիւններով: Տասըիններորդ դարու կէսէն սկսելով, մինչեւ [Շար., կարգալ Բ. էջ]

ԱՆԳԼ. ՆԱԽԱՏՈՐՄԸ ՀԱՒԱՍԱՐ Է ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԲՈՒՈՐ ՆԱԽԱՏՈՐՄԵՐՈՒ ՈՒԺԻՆ ՄԻԱՅՆ ՓԱԺԻՍՏ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԴԵՍ ՊԵՏԷ Է ԱԻԵԼՅՆԵԼ ԱՆԳԼԻՈՅ ՕԴԱՅԻՆ ՈՒԺԸ Կ'ԸՍԷ ՆԱԽԿԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐ Մ. ԶԸՐԶԻԼ

ԲԱՐՍԻՉ 25. — Վիլնիսըն Զրչիլ «Թէլաթը տէ դ'Ասիա-սատէօր»ի մէջ հոժ ունիլըն-դիրներու ներկայութեան կա-րեւոր ճառ մը արտասանեց: Այս վերջինը ըսաւ ի մէջ այլոց. — «Ռամկալարները անմի-ջապէս պէտք է մասնաւոր ինամբ տանին իրենց օգա-նաւորութեան, զիմագրա-ւելու համար ֆաշիսթ պե-տութեան օգանաւալին ուժե-րուն: Ֆրանս. բանակը աշ-խարհի լաւագոյնը և անգլ. նաւատորմը ամենէն զօրա-ւորն է: Անգլ. և Ֆրանս. բարեկամութիւնը ի վիճակի է մեծ աշխատանք մը կա-տարել լու համաշխարհային խաղաղութեան համար: Ճառարարը ըսաւ յետոյ, թէ Ժը-նեւի կազմակերպութիւնը պէտք է աւելի իրապաշտ քաղաքակրթութիւն մը ընդգրկէ: Ան, ամբաստանեց տիքթաթօր-

Մ. ԶԸՐԶԻԼ

ները՝ թէ կը սպառնան ռամկալար-ներու նուիրական ժառանգութեան: Այս վերջինները, ըսաւ, պատ-րաստ ըլլալու են ինքնապաշտպանու-թեան: Ֆրանս. հանրապետութիւնը [Շարք Բ. էջ]

Ս. ՌՈՒՄԻԱ ԱՄԷՆ ՎԱՅՐԿԵԱՆ

ԶԻՆԵԱԼ ՅԱՐՁԱԿՄԱՆ ՄԸ ԿՐՆԱՅ ԵՆԹԱՐԿՈՒԻԼ, ԲԱՅՅ...

ՄԱՐԱԶԱԽՏ ՎՕՐՕԺԻԼՕՖ ՆՈՐԷՆ ԶԱՌ ԽՕՍԵՑԱԻ

Վարազախս Վ.Օրօժիլօժ

ՄՈՍԿՈՒԱ 25. — Պաշտպա-նութեան ժողովոյ գործավար մարաշախտ Վ.Օրօժիլօժ, Մոս-կուայի շրջանի սպանաբարձ-րուն մասնակցած զուեղերուն զօրանցքին ճառ մը արտասա-նելով, ըսաւ ի մէջ այլոց. — Մոսկուայի զինուորական շր-ջանի զուեղերը, ինչպէս նաեւ Կարմիր բանակը անորոգաւ կը պատրաստուին յամառօն և պոլիտեխնիկական բովանդակ կա-տարութեամբ՝ զինեալ պայքա-րի, մեր դասակարգային թըշ-նամին գէմ: Կարմիր բանակը աշխարհի միակ բանակն է, որ-ուն նպատակը երբեք պատե-րազմ կամ օտար ժողովուրդ-ներու հողերը նուաճել չէ, այլ միայն պաշտպանել իր պոլի-տարական մեծ պետութիւնը: Յարգ Ռուսիա նշաւակ դարձաւ [Շարք Բ. էջ]

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԵԾ ԶԱՄԱԺՈՂՈՎ ՄԸ ԳՈՒՄԱՐԵԼ Ա.Ռ.Ս.ԶԱՐԿԵՅՑ Մ. ՄՈՒՍՈՒԻՆԻ

ԻՏԱԼԻԱ ԶՊԻՏԻ ՄԱՍՆԱԿՅԻ ԼՕՔԱՐՆՈՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻՆ

ԺՒՆԵԻ 25. — Ազգերու Ընկերութեան ժողովին այս օրուան նիստին մէջ, արտ. գործոց նախարար Մր. Էտէն վարչաձեւի տեսակէտով ազ-գերը երկու խումբի չբաժ-նուին: Կառավարութեան ձե-ւերը, ազգերը իրարու դէմ կը հանէ և բարեկեցութիւնը կը զոհուի սպառազինութեան ուժ արուելէն: Միջոցներ կան որ ազգերը կարենան գործակցիլ, եթէ ներողամը-տութեամբ և շափաւորու-թեամբ շարժին: Միայն մենք թոյլ չենք տար որ սամկա-վարութիւնը մեր ձեռքէն կորզեն առնեն: Մենք պէտք է փոխադարձաբար յարգենք ամէն ազգի վարչաձեւերը: Մր. Էտէն, յետոյ Անգլ. քաղաքակրթութեան մասին խօսելով յայտարարեց. 1. — Անգլիա կուսակից է

Մուսոլինի եւ Պաւլոյիօ որ Եթովպիոյ գրաւումը կազմակերպեցին

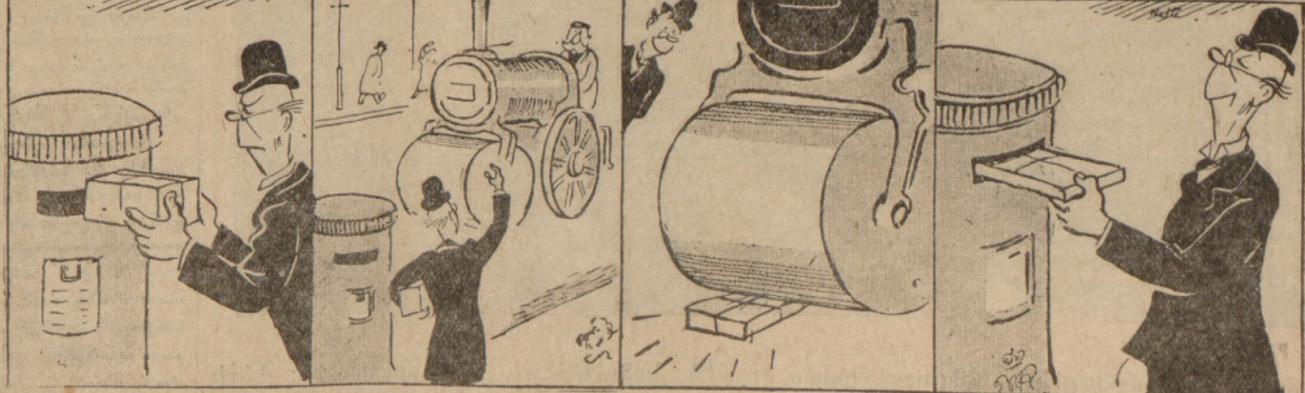
շրջանային համաձայնութեանց և պատ-րաստ է գործակցելու անոնց: 2. — Անգլիա տրամադիր է որ վէրսայիլ գաշնազիրը զատուի Ազ-գերու Ուխտէն: 3. — Անգլիա կ'աշխատի լուծել նախանիւթերու հարցը և տնտեսա-կան կապ մը հաստատել ազգերու միջեւ: 4. — Անգլիա Բալտի շարունակէ սպառազինուիլ մինչեւ որ ուրիշ ազ-գերը զազգրեցնեն զինուելու իրենց շարժումը: Յետոյ խօսք տուաւ Սպանիոյ ար-տաքին գործոց նախարարը, խօսե-ցաւ Սպանիոյ ներքին պատերազմին վրայ, անոր երկարելուն պատճառը, ըսաւ, քանի մը տէրութեանց ըմ-բոսաներուն օժանդակելն է և բռնն կերպով բողոքեց այս արարքին գէմ: Հակառակ շրջան ընող զրոյցնե-րուն, Իտալիա չխորհիր քաշուիլ Ազ-գերու Ընկերութեան: Հասցէ կայսրը [Շարք Բ. էջ]

ՅԱԿԻՆՔԱՅԱԻ ՎԵՐՁՆԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆԸ ԷՎ ԳՕՖԻ ՏՆՕՐԷՆԸ

ԵՐԷԿ ԱՆՁԱՄԲ ԿԱՏԱՐԵՑ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՂԱԼԱԹԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

ԳՈՒՄԱՐԸ 10,000 ՈՍԿԵՆ ԱՐԵԼԻ

ԲԷՆԵՇԵԱՆ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋՈՑԻՆ ՄԱՐԵՑԱԻ ԵՐԷԿ առաւօտ էվքաֆի տնօրէնը անձամբ Ղա-լաթիոյ խորհրդարանը երթալով հոժ հրաւիրեց Յով-հաննէս Եարինգայան և նախապէս պատրաստուած տեղեկագրին մէջ յիշատակուած և լուսարանութեան կարօտ կէտերու մասին բացատրութիւն պահանջեց: Հարցաքննութիւնը սկսաւ առաւօտեան ժամը 10ին և տևեց երկուրորս ժամը մինչեւ 5ուկէս: [Շարունակութիւնը Գ էջ]

Երբայր Ամբակում վառարանին մէջ փայտ պիտի նետեր: Փայտ մեծ էր. խորհեցաւ եւ ճարք գտաւ...

ԵՐԳԻԾԱՆՔԻ ԱՇԽԱՐՀԻՆ

ԵՒ ԱԽՈՅԵԱՆԸ ԿԸ ԽՕՄԻ

ՔՍՐՏՈՒՂԱՐՆԵՐՈՒ ՔՍՐՏՈՒՂԱՐԻՆ ԳԻԻՐԻՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

ԸՄԲԻՇ ՄԸ “ԺԱՄԱՆԱԿ” Ի ՄԽԱԼՆԵՐԸ

ՕՂԸ ԿԸ ՀԱՆԷ

ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ ԵՒ ՍՈՒՐԵՆԵԱՆ ՄՐՅՄԱՆ ԱՐԴԻՒՆԲԸ

Ա. ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՂԱԿԱՆ

ԽԱՂՈՎ ՄԸ ՅԱՂԹԵՅ

ՈՒՍԱՆՈՂ ՄԸ ԿՏԱԿԷ ՅԱՏԿԱՑՈՒՄ ԿՈՒՉԷ...

Ըմբռնարարութեան մրցումները երկար տեւեցին: Մասնաւոր հետաքրքրական եղաւ Խասանի տնօրէն Պ. Աւետիք Մեսրոպեանի և Լեւոն Սուրենեանի մրցումը:

Հաւասար հասակով, բայց ծանրութեամբ բաւական տարբեր էին, քանի որ Մեսրոպեան 100 քիլո իսկ Սուրենեան 85 քիլո կը կշռէր:

— Ես եմ Խասանի տէրը, պէյս: Ես հիմնադիրն եմ վարժարանին պէջ էֆէնտին: զաթթալին զ պանա ինանը, կ'ըսէր Լեւոն Սուրենեան Խորհրդարանին մէջ:

Բայց ինչո՞ւ:
— Կէօք եէր օրա, եէր ալ կէօք օրա, պէն Մեսրոպեանը ա՛ թանաղըմ:

— Ինչո՞ւ, հարցուց Քէլէճեան չիտիսմ և Սուրենեանի քիչ մը աւելի մտտեղարկ համար իր կարծ հասակը ոտքին մատներուն միջոցաւ բարձրացնելով:

Խորհրդարար լուծիւն մը եղաւ պատասխանը... յետոյ:
— Ես հիմնադիր եմ, այս է կամքս պէյս:

Ահա այդպէս սկսաւ հակառակութիւնը և ըմբռնարարութեան վերջացաւ:

Մրցումը տեղի կ'ունենար Ս. Յարութիւն եկեղեցիին առջև Լեւոնեանի բակը: Հերթապահ քահանայ չգտնուելուն արգելք եղող չեղաւ:

Հոմ բազմութիւն մը կար, մեծ մասամբ Խասանցիներէ բաղկացած:

Պ. Մեսրոպեան, հակառակ Սուրենեանի յարձակումներուն, միշտ պաշտպանողականի վրայ մնաց: Սուրենեան կը ջանար զայն նետել և թռչ ընել: Բայց գիւրբին էր այդ 100 քիլոն տեղէն չարժել:

Բանի մը անգամ վտանգաւոր կացութիւններ ստեղծեցան, բայց ամէն անգամուն ալ ճիշդ ձակառարական վարկեանին զէպի յաղթանակ գիտող ըմբռնիչն աչքերը գամուեցան հանդիսատեսներէն Տ. քթ. Անտուէի կամ ընկերներուն և մտնալով Մեսրոպեանը, ուզեց անոնց հետ զբաղիլ:

Մրցումը շատ երկար տեւեց:
— Գարն Մեսրոպեան, գուք ալ յարձակեցէք, կը պօռային ուսանողակները:

«Ձեզի ալ պիտի նետեմ» կը խորհէր Սուրենեան, այդ ձայները լսելով:

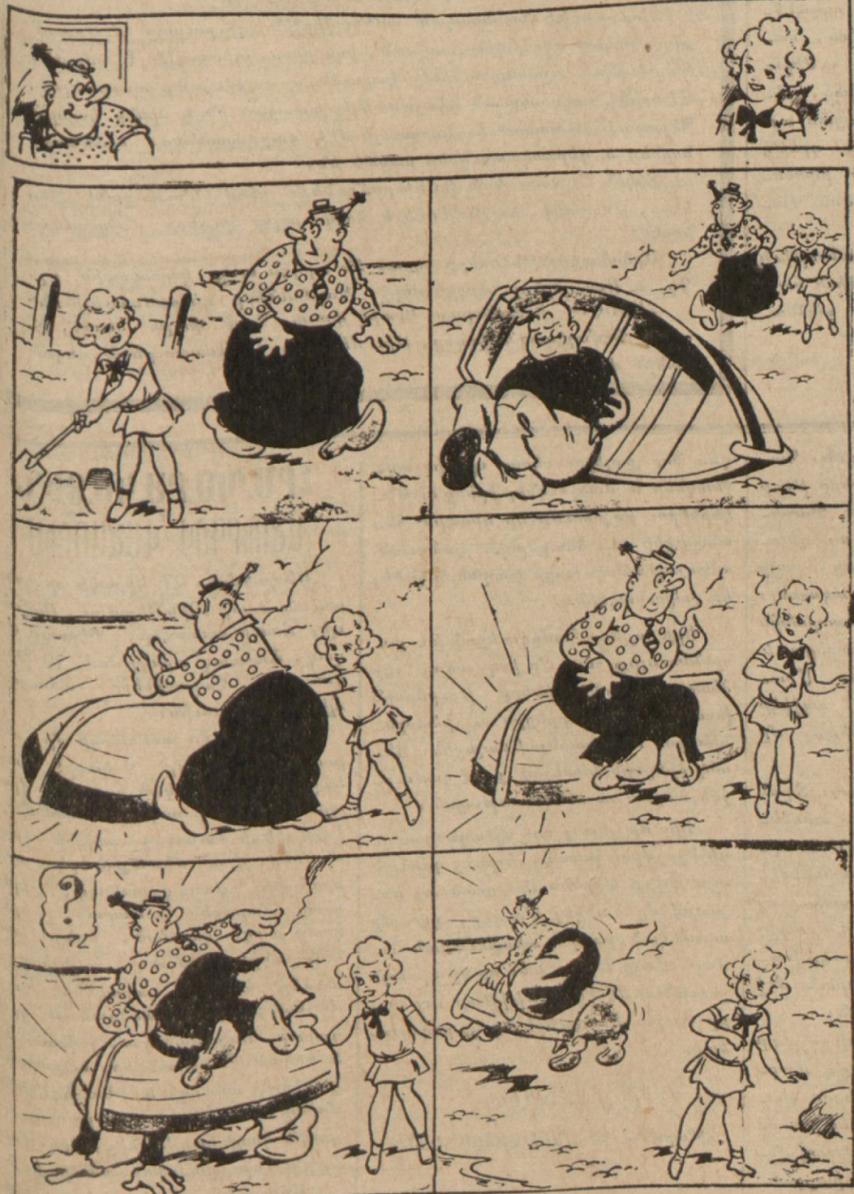
Բայց կրթական տնօրէնութիւնէն եկած զատաւորը կը մերժէր Մեսրոպեանը պարտուած նրկատել:

Վերջապէս զազար մը եղաւ:

— Անպայման պիտի նետեմ, մինչև յաջողութիւնս պիտի կուտիմ, ըստ Սուրենեան, բայց տեսնելով որ Անտուէ վարժարան և ընկերներն ալ կը

— Աման մ'ի համբուէր:
— Ինչո՞ւ
— Գաղսնապան ծառան կը տես:

Աճխոս պատմութիւն

Մէկը բախտ քաշել սար սէ դիտելին

«Ի՞նչ կը պատրաստուէին, հրաժարեցաւ:

Գառնադը Պ. Մեսրոպեանը կետորով յաղթական հռչակեց:

Այս որոշումը պատճառ եղաւ որ Խասանցիք մեծ ցոյցերով իրենց ուսանող: Վրայ կրեն Մեսրոպեանի 100 քիլոնց զանգուածային մարմար:

Եւ Միւսպանեանեան

Չանգուածային մարմնով ըմբիչ մըն ալ կեցած էր Պատրիարքարանի նրբանցքին մէջ:

— Ոչ մէկ նոր կրնայ պրծիլ հուկէ կամ ազգային սեւէ հաստատութենէ ներս: Չկարգաչի՞ք նոր Լուրի մէջ գրածս:

Եւ իր երիտասարդ պաշտօնակիցները նետելու համար արդէն համայնքը պէտք է գոռչանայ նորերէ:

— Ինչո՞ւ, որպէսզի հիները աւելի շուտ բերեն գործերու վախճանը, հարցուց զարգացած երիտասարդ մը, որ պարպանողականութեան զէմ էր:

— Մօ ես մարդը մէկ հարուածով կը տապալեմ, հոս ատանկ տէրեպէյիութիւն չկայ, ըստ Արիկ էֆ. ըմբռնի բազմակները ցոյց տալով:

— Ինչո՞ւ մեզի պէս երիտասարդները գործի չէք աւանդ և այդ թէզը կը պաշտպանէք: Եթէ կը կարծէք թէ մենք ժամանակ սպանել չենք գիտեր, եթէ կը կարծէք թէ մենք նարտ խաղալ չենք գիտեր, եթէ կը կարծէք թէ մենք ստուերնէ մինչև իրիկուն սիկատ ծիւղ, սուրճ խմել, ու մեր տոքերը վրայ վրայի նետել չենք գիտեր, կը սխալիք: Իրաւ է այդ մեր գլխաւոր-ըլլը չէ բայց ձեր պաշտօնակիցը դատուելով աւելի շուտ կրնանք սորվիլ:

— Դուք մեզ կը նախատէք, ըստ Արիկ էֆ. և զայն բռնելով զուրս նետեց:

— Կեցցէ Արիկ էֆէնտին, դուն

պատրիարքարանի աննկուն սրան ես, ըստ Պատրիարք հայրը, որ աղմուկը լսելով վար իջած էր: Յետոյ լսելով նորատի ձայն մը, հարցուց.

— Արիկ, օրուան այս ժամուն ո՞վ է նարտ խաղացողը:

— Սրբազան հայր, անշուշտ աշխատատէր պաշտօնեաներ պիտի ըլլան, քանի որ առաւօտեան ժամը 10ին փոխանակ զեռ անկողինը ըլլալու, երբ եկեր են ու նարտ կրխազան:

ձիւղ այս խօսքեր ըրած վայրկեանին ներս մտաւ ուրիշ երիտասարդ մը:

— Արիկ էֆէնտին կ'ուզեմ:

— Ես եմ:

— Ես ուսանող եմ, Ինճէեան կտակէն յատկացում մը կ'ուզեմ:

— Չըլլար, յատկացում չկայ:

— Ժողովին պիտի դիմեմ:

— Ժողով մտղով չկայ:

— Պատրիարքին պիտի դիմեմ:

— Պատրիարք չկայ:

— Վարչութեան պիտի դիմեմ:

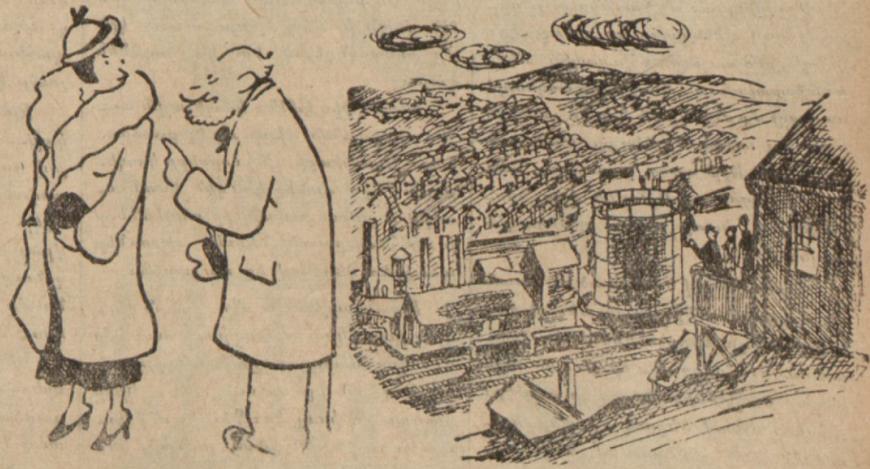
— Վարչութիւն չկայ:

— Հապա ի՞նչ կայ...
— Ես կամ, ես Արիկ Մուպա-

եանեան, Պատրիարքարանի «քարտուղար», Ազգային երեսօ. Ժողովի «քարտուղար», Մասնատրեան Խնամակալութեան «քարտուղար», Արմաշի Դպրեվանքի Հոգաբարձութեան «քարտուղար», Ինճէեան կտակի «քարտուղար», Պայպալեան կտակի «քարտուղար», Ամիրխանեան կտակի «քարտուղար» և վերջապէս քարտուղարներու պիտեան և կտակներու շտաբին: Թէեւ Լալաթիոյ քարտուղարութեան համար ալ դիմեցի, բայց Շահին Գալա անուրդի գրաւ և ձէպէլի աւելի աման աշխատելուն առաւ այդ գործը:

— Արքան գործը ի՞նչպէս կ'ընես:

(Շար. Է. Է. 9)

ՍՊԱՆԻՍՏԻՆ.— Ի՞նչ կ'ընես սա մօտակայ բնորը երթա՞մ
— Բարեկամ եթէ երկինք ալ երթաս կը հասնին ու գնդակահար կ'ընեն քեզ, մարդիկը կասկեր են:

ՄՊԱՆԻՈՅ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՁ

ԻՆՉՊԵՍ ԿԱԶՄՈՒԵՑԱՆ ՄԻԼԻՍ ՈՒԺԵՐԸ

2000 ՄԻԼԻՍՆԵՐ 2 ԺԱՄՈՒԱՆ ՄԷՋ ԱՄԲՈՂՋՈՎԻՆ ԲՆԱԶՆՋՈՒԵՑԱՆ ԱՍՐԱԿՈՍԻ ԴՈՒՆԵՐՈՒՆ ԱՌՁԵԻ

ԱՏԱԲԱԶԱՐՅԻ ՎՍԱՆ ԶՐԿԱՅԵՍՆ ԱՆՈՒՆ ՀԱՅ ՄԵ ՄԻԼԻՍ Կ'ԱՐԶԱՆԱԳՐՈՒԻ ԵՒ ՄԱԶԱՊՈՒՐ ԿԸ ՅԱԶՈՂԵՂԱԶԱՏԻԼ ԱՏՈՅԳ ՄԱՅՈՒՆԵՆՄԵՐ

ԲՍԱՂԱՔԻՆ ՄԷՋ ԱՆԻՇԵՄԱՆՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՏԻՐԷ

Սպանիա դարձած է զարհուրելի կոռուի դաշտ, սպանդանոց մը. սուր, եհուրը անխնայ կը գործեն հոն:

Գաթաբայի ժողովրդի մնաց յաւերթ միացող վոլքանը, որ ընդհատ բռնակռուներով ցնցեց երկիրը:

Ու դեռ այս վայրերուն մէջ ոչ Մօրալի և ոչ ալ Ֆրանքօ զօրապետին մարդիկը կան: Եւ զիտէ՞ք որ ամենայն պարզութիւնով զօրապետ Մօրան — այսինքն Մարտիոյ գէմ «Բրունուչիամիէնթօ» հրատարակող մարդը, Գաթաբայի անխնայականները ջարդարար ու Բէէդէֆուզ կ'անուանեն:

Անկէ ի վեր իշխանութիւնը իրենց ձեռքին մէջ առնող բառի մը չկարողանալով, ազատութիւնը և օրէնքի տիրապետութիւնը սպանուի:

Ամէն օր կարելի է հոս հանդիպել բռնակռուական պոռթկումներու: Այս անհանգստ և յաղկոյտ չգիտող ժողովուրդը գործիք եղած է սրճարանի զիւանակներուն, ամբարշտակներուն, անխնայականներուն, ամէն հովի առաջատար կը բանան, անհանգստ, կռուապան և շարունակ պահանջող:

Ամէն զիւր ըստուր սպանուածութիւններ կը գործուին Պարսէլոնի ամէն կողմը հոս ժողովուրդային ազգպաշտպանութեան կառավարութիւնը գրեթէ առանց դատարանի վճիռին կրնայ հարիւր մարդ, հազար մարդ հրացանազարկ ընել, անշուշտ անգործութիւնը պահպանելու համար:

Այսօր Սպանիոյ յեղափոխութիւնը անուր սպանող մըն է. երկու կողմեր զիրար կը կոտորեն անխնայ, առանց խղճաւոր նորմիսկ անչափաստ աղոց և կանանց, բառ մը որ Սպանիոյ վանտալ ցեղի բարբարոսութիւնը որակելու համար ստեղծուած է: Վանտալութիւնը սանձարձակ կը գործէ: Կարելի է ըսել որ Սպանիացիք իրարու գէմ վանտալ հրատարակած են, ճիշդ ինչպէս Իզապելի և Ֆէրդինանտի օրերուն երբ Սարախիսները կը կոտորէին Մաթամօները և կը հալածէին Հրեաները: Հաւատարմութիւնն ալ այս երկրին մէջ հիմ գրաւ և մեծ հուճեք ըրաւ: Անխնայ հնձեց, մինչև որ այլևս կոտորելիք մարդ չմնաց:

Թագաւորին ձեռնմախ ըլլալէն ետք, շարունակեցին պոռու և կռուութիւն ինչպէս մաթատները կը կռուին ցուրերուն գէմ, այս օրինակը սուր անոր համար որ Սպանիոյ մէջ ցոյցերը միշտ կարմիր են, անարիւն ցոյց չկայ, արիւն պէտք է թափի: Ու երբ երկուքի բաժնուցաւ Սպանիա, ճննդարեր կ'ոչ պէս պոռու սկսաւ. կարելի՞ բան էր որ Գաթաբայի այս ստամին մէջ մար անշարժ. անուշի ծովի նման փոթորկեցաւ. քաղաքական փոթորիկը ոչ մէկ կողմ այնքան հողիներ կուր տուաւ: Գաթաբայի, Վալենսիա և Արակօն շատ մարդ ինկաւ, մինչև որ Մարտիոյ կառավարութիւնը կաջուրեան տիրեց և կացութեան տիրելու համար վանտալութիւնը ըրաւ, այսինքն սպանիական մանիէտով գործեց, ջարդեց, կրակեց ու աւարի տուաւ: Ահա ստոր վանտալութիւն կ'ընեն:

Մարտիոյ միջին գունդերուն արկածները զիւր ցուրի կիթ պատմէք հասանք. այս խուճերուն մէջ հայ մըն ալ կար որ զեկապարի դեր կը կատարէր, վահան ձեռքիս Ատարազարցի:

Պարսից քաղաքը, իբր Գաթաբայի թաղաքազուլի, կարելի է լոյճանդակ իրերական աշխարհի թագուհին նկատել. տարազագործող և արտադրող Սպանիան այստեղ է:

Թառուակօնէն մինչև Լիօպրէ-կաթի կամուրջը միլիոններ հաստատեցին տեսակ մը իշխանութիւն և իշխանութիւնը կարենալ հաստատելու համար ըստ կանոնի ջարդեցին: Միլիոններ անխնայականներ են, որոնք միջին դարու արձակազէններուն նման ու անոնց մէջտող կը գործեն. նախ կը ջարդեն և այնուհետեւ ձեռքերնին անցածը իբր «կանիմէթ» կը բաժնեն ամենայն սառնարտութիւնով:

Պարսէլոնայի միլիոններ արշաւեցին մինչև Արակօն, Մարախօ, սակայն այստեղ աւելի մեծ ուժերու գէմ առ մղուեցան, ջնջուեցան, երկրորդ անգամ նորէն յարձակեցան այս անգամ ալ եւ մղուեցան և գրեթէ բոլորն ալ ինկան Սարախօսի խրճիներուն տակ, մագապար պրծաւ վահան ձեռքիս:

Ամբողջ նահանգը աւելի քան մէկ ուկէս միլիոն է. արտադրող, աւարազարծող, քոզմօրօլիթ ու անհանդարտ աշխարհ մըն է և, ինչպէս ըսինք, ժողովրդի անպակաս է. այստեղ դժգոհ են, երկրին ղեկավարները:

Մարտիոյ միջին գունդերուն արկածները զիւր ցուրի կիթ պատմէք հասանք. այս խուճերուն մէջ հայ մըն ալ կար որ զեկապարի դեր կը կատարէր, վահան ձեռքիս Ատարազարցի:

Միջին դարու արձակազէններուն նման ու անոնց մէջտող կը գործեն. նախ կը ջարդեն և այնուհետեւ ձեռքերնին անցածը իբր «կանիմէթ» կը բաժնեն ամենայն սառնարտութիւնով:

[Շար. 7րդ էջ]

JOLI FAMILIARIS SAAT DAYANIR

ՏԻԿ. ՆՈՅԵՄԻ ԱՍԱՏՈՒՐԵԱՆ ՀԻՄՆԱԳԻՐ ՏՆՕՐԷՆՈՒՇԻ ԿԱՐՈՒՁԵԿԻ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱՏ 1923ԻՆ

«Ի մոմսակ»ի պատմութիւնը

ԱՆՄԵՂՆԵՐՈՒ ԶԱՐԳԷ

Ձեռքերնին կրկանեցին դրամ ու սուրբեր անուրիւն տակ սեղմած ստանդարտ ստիւն և պայտէրն:

Ձեռքեր կտրուած երկաթի թելերը անդադար կը շարժէ անոր կենդանի թէ անկենդան ըլլալը ստուգելու համար: Սպանիացիները արտերուն մէջ ջէն վազն ի վաղ խոյս տուող կին մը հետապնդելով ետ կը դարձնեն զայն:

Բերը կաթիլիկով կ'առեանդեն: Պահաւ կ'ինը տողը հագուածները թեւը առած ետեւնուն կը վազէ: Քահաւան հոն ալ շտապեց, հոն ալ դեռ նաքար ձերբաղբեց, աղաչեց, բայց անօգուտ, չկրցաւ տղաքը ազատել:

Չորս քաղաքը, իբր Գաթաբայի թաղաքազուլի, կարելի է լոյճանդակ իրերական աշխարհի թագուհին նկատել. տարազագործող և արտադրող Սպանիան այստեղ է:

Սեպտեմբեր 27 Կիրակի օր, առտուան ժամը 10ին Պէյոլու, Օսմանայէ ծապի ճատտէի, Բէրազը Սօգազ, Շահպազ արարթման 10 թիւի գանուած կարասիները անօրոյց պիտի վաճառուին:

Միջին դարու արձակազէններուն նման ու անոնց մէջտող կը գործեն. նախ կը ջարդեն և այնուհետեւ ձեռքերնին անցածը իբր «կանիմէթ» կը բաժնեն ամենայն սառնարտութիւնով:

Հ Ա Ն Դ Ի Ս Ա Ի Ո Ր

Ս. պատարագ եւ հոգեհանգիստ
Փռվածքաբեր դուրսի թաղական
Խորհուրդը կը ծանուցանէ թէ, այս
կիրակի 27 Սեպ. վարագայ Ս. Պաշի
տօնին առթիւ, նոյն թաղի Ս. Յա-

2-1

ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԻՒՆ

Ս. Գեորգ եկեղեցուց Սամաթիոյ
աւանդական մասադորհնութիւն

Այս Շարաթ 27 Սեպտ. Ս. Գե-
որգայ տօնին առթիւ յատուկ Ս. Պա-
տարագի մատուցմամբ պաշտօն պիտի
կատարուի բարեխիշտակ Գեորգ ե-

Կիրակի օրը Ս. եկեղեցուց ան-
ուան տօնախմբութեան առթիւ հան-
դիսաւոր Ս. Պատարագի մատուցմամբ
մատադօրնութիւն և պաշտօն պիտի
կատարուի մատաղ և մատաղազին
նուիրող բարեհեր ազգայիններուն
ննջեցելոց հոգւոց իհանգիստ:

Պիտի պատարագէ թաղիս քարոզիչ
Գեր. Տ. Խոսրով Վ. Միսաքեան նա-
խազանելով Շարաթ երեկոյի ձեկեա-
ցէի արարողութեան:

Մատաղ և մատաղազին նուիրել
փափաքող ազգայիններէն կը խնդրուի
յանձնել զանոնք Ս. եկեղեցիս բան-
կայապահին մինչև Շարաթ առաւօտ:

- Ժամերգ. Եր. առաւօտ 8
« Եր. երեկոյ 5
« Կիր. առաւ. 7.30
Սկզբ. Ս. Պատարագի Կիր. ա-
ռաւօտ 9.30

ՎԱՐԱԳԱՅ Ս. ԽԱԶԻ
ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԻՒՆ

Եւ հանդիսաւոր բազմաձայն
Ս. պատարագ Պալաթի եկեղե-
ցիին մէջ

Թաղ. Խորհուրդը ուխտաւոր բա-
րեպաշտ ժողովուրդին կը ծանուցանէ
թէ այս կիրակի 27 Սեպտ. վարագայ
Ս. Պաշի տօնախմբութեան առթիւ
բարձր. Տ. Գեորգ Արքեպ. Արամեան
Ս. Պատարագ մատուցանելով և քա-

- Երգեցողութիւնք ներդաշնակօրէն
բազմաձայն պիտի կատարուին դպրաց
գասախ «Ս. Հրեշտակապետ» երգչա-
խումբին կողմէ: Ղեկավարութեամբ
Պ. Նուպար Գարեգեանի:
Ժամերգ. Եր. երեկոյ 4.30
« Կիր. առաւօտ 7.30
Ս Պատարագ « « 10

ԿԸ ՓՆՏՈՒԻ

Պիլեճիքի կիւրազար գիւղաքա-
ղաքին Թիւրքմէն գիւղէն Հայքա-
պետ Պէյլէրօղլու կը փնտռէ իր եղ-
բայրը, թէնէքէնի Սերգիս օղլու Ար-
թին Պէյլէրօղլուն, որ վերջին ան-
գամ Պուրսա գտնուիլը իմացուած է:
Լուր ունեցողներէն կը խնդրուի
խնայ տալ հետեւեալ հասցէին.
Կէտիքփաշա, ձէրանէնի փողոց
թիւ 4, Կարպիս Բալէմքեան:

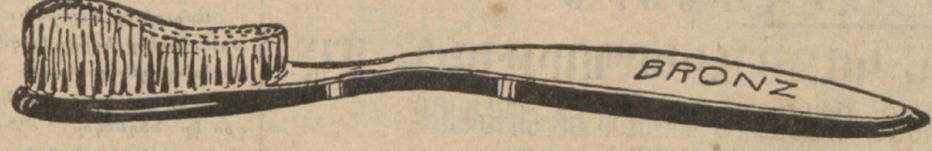
ՎԱՐՁՈՒ ՏՈՒՆ

Ձէրիգիւղ, Թիւրք Պէյի փողոց
(Նախկին առաւ փողոց) թիւ 58-1,
լինդարձակ պարտէզ պողտառու ծա-
ւերով, օգտաւն ու յարմար գին,
ամբողջովին կամ մասամբ վարձու-
ել: Ունի երկտրականութիւն, «օդա-
լին կազ և թէքթոզ: Դիմել թերթի
վարչութեան:

ՏԲԹ. Ս. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Ֆիլիսոփայութեան և Բանակալի յինէ-
մակին Դէմի Զաֆէր փողոց թիւ 15:

ՊՐՈՆԶ, ԱԿՈՒՅԻ ՎՐՁԻՆՆԵՐԸ ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ

Եթէ կ'ուզէք ճերմակ, փայլուն և գեղեցիկ
ակուններ ունենալ, գործածեցէք մի միայն
պրծնող ակունք վրձինները, որոնք աշխարհի
ամէնէն լաւագոյն և առողջարար ակունքի
վրձիններն են: Այս վրձինները պատրաստուած
են Ամե-
րիկայի մէջ մասնաւորապէս խնամուած
տունկի մը փայտերէն, որոնք Գերմանիոյ
մէջ առողջապահական մասնաւոր
յանձնաժողովի մը ներկայութեան, զիտակաւ
պայմաններու համաձայն կը պատրաստուին:
Աշխարհի բոլոր բրոնզեօրններն ու բժիշկները
համադրում գոյացուցած են որ «պրծնող»
ակունք վրձինները առողջա-
պահական բոլոր պայմանները կը լրացնեն

ՊԷՅՅՈՂՆՈՒ ԿԱԼԱԹԱՍԷՐԱՅ ԴԵՂԱՐԱՆ ԱՆՄԷՏ ԶԷՎԱՏ

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը ծախուի մեծ
ղեղարաններու և անուշաոտութեանց վաճառատուներու
մէջ կը գտնուի: Կեղծերէն զգուշացէք: Զեր ԱԿՈՒՅԻՆ
ՄԻՇՏ ՊՐՈՆԶ ԱԿՈՒՅԻ ՎՐՁԻՆՈՎ ՄԱՔԻՅԷՔ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԶԱՌՈՒ ԱՐԱՇԱՄԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ
ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ՆԱԽԱԿՐՔԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
Պ. Պ. ԱՏՐՈՒՆԻ
Առանձին զիրք մը իւրաքանչիւր կարգի
Պատրաստուած բոլորովին նոր ուղղութեամբ, ճոխ
պատկերազարդումով, երկրաչափական գործնական
ծանօթութիւններով և փորձա-
նական ապացուցումներով, գծադրական կիրառու-
մներով, ուսու-
ցիչներու յատուկ ուղեցոյցի բաժիններով
Գիրք I Ա. կարգի համար գին 50 դրու
» II Բ. » » 55 »
Յաջորդ տարեշրջանի համար կը պատրաստուին
Գիրք III, Գիրք IV Գիրք V.
ՀԱՅՏԷ. — Իսթանպուլ, Անգարա ճատտէսի, Բէշիա
էֆէնտի խան
* Գրատանս մէջ կը գտնուի նաեւ նոյն
հեղինակին տակաւին
գրել կարգաւ չգիտցող մանուկներու համար՝
պատրաստուած թուա-
րանութիւն. — ԸՆՏԵՆԱՑՈՒՄ ԹԻԻԵՐՈՒ, գին 35
դրու:

ԷՐՎԻԼ ԿՕԼՏ

ERWIL GOLD

Ա. Ծ Ե Լ Ի Ի
ՇԵՂՓԵՐՈՒ
ԻԾԽԱՆԸ

ԷՐՎԻԼ ԿՕԼՏ, 0-08
միլ. աշխարհաշուակ ա-
ծելի շեղքը զուտ շուէ-
տական պողպատէ, զի-
տականօրէն պատրաստ-
ուած է:
Գերմանիոյ հսկայ և
ամենամասնագէտ գոր-
ծարանի մը արտադրու-
թիւնն է:
Իր քնքուշ և ամենա-
թեթեւ ածիւրած ձեղի
խկական վայելքը մըն է:
Թախանձանօք պահան-
ջեցէք բոլոր վաճառա-
տուներէն:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐ

Եթէ կ'ուզէք վայելուց եւ միեւնոյն
աճեն, շիք հագուստ
մը ունենալ, անվարան դիմեցէք
առաջնակարգ դերձակ
ՀՐԱՆԴ ՏԱՏՈՒՐԵԱՆԻ
Սուլքան Համամ, ձամբըպաւր խան, Բ. յարկ թի 8

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

ԻՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՅ
Անգլ. և ուրիշ ամէն տեսակ տակուն և
տառաչնակարգ կերպաներ
Ղալաթիա, Հարանքր փողոց, թի 36
Մեր վաճառատուներն առուտոր
ընողները բացարձակապէս կրնան
վստահ ըլլալ թէ երբեք չպիտէ խաբուին,
որովհետեւ մեր անչիղ և
խնայողիկ սկզբունքն է:

ՊԱՏՈՒՍԱՌՈՒԹԻՒՆ
ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ՔԻՉՈՎ ԸԳՈՂՏԱՆԱԼ

Շ Ա Հ Ն Ա Չ Ա Ր
ԱՐԴԻՍԱԿԱՆ ԴԵՐՁԱԿԱՏՈՒՆ
Պահիշ Գաբու, Պօրայի դէմ, Միմէ խան, Ա. յարկ
Իր բազմաթիւ յարգոյ յանձնարողներուն կը
ծանուցանէ թէ իր
վաճառատան մէջ մասնաւոր խնամքով կը
պատրաստուին Ֆրանքի,
ամօքի, ժաքէթ Ա. թայլի և այլ
զանազան հարուստներ, ամենա-
վերջին նորաձեւութեանց համաձայն,
խիտ զիւրաւատելի գինե-
րով, անգլ. և ֆրանս. տակուն
կերպաններով, յաւ ծախքերով ու
մաքուր գործարութեամբ, ճաշակաւոր
և անխնայ ձեւով:
Անգամ մը այցելել կը բաւէ

Ո Ի Հ Ե Դ Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն
«Փազանձ»ի, ժառանգական, կալուածական,
էվլաֆի տուրքի գոր-
ծեր, «Ֆէրադ»ի, «Վէֆաէն ֆէրադ»ի,
«Բիթիքալ»ի, ժառանգական
գործեր, ամէն տեսակ անեղքներու
և մաքրակներու հետապըն-
դում, Անգարայի և Իսթանպուլի
պետական պաշտօնատանց մէջ
ԽՈՐՀՐԴԱՅՈՒԹԻՒՆԻ ԼՁՐԻ
ԳԻՍԵԼ ՄԱՆՈՒԿ ՎՈՍՄՇԱՊՈՒՀ
Ամէն օր ժամը 2-14 և 16-17
Իսթանպուլ Պահիշ գաբու,
ՆԱԽԿԻՆ ՌԱՇՎԱՆՃԻԼԷՐ
Պէրկիթիլէր սօզազ, Երկին խան
3րդ յարկ թիւ 10
ճիշդ Պիրինձի վաքքէ
խանին գիմացը:

ՕՐԷԼ
ԹԱՐԱՊԻԱ, [ԹՕԲԱՐԵԱՆԻ
ԿԻԳ ԵՒ ԴՆԱՄԱՏՈՅԵԿԻՆ
ԴԷՄ
Վոսիորի ամէնէն հմայիչ գիր-
քին վրայ, հիանալի տեսարանով,
հանգստաւէտ ու մաքուր սպասար-
կութեամբ:
Արեւելեան ու եւրոպական ճոխ
խորանոց, ամէն տեսակ ըմպելի
ա-
խորժելի ազանդերներով:
Հարսանեկան հանդէսնե-
րու համար մասնաւոր սրահ-
ներ ու սպասարկութիւն:
ԳԻՆԵՐԸ ԶԱՓԱԻՈՐ
ՀԵՌՈՍՏԱՆ 34...77

Table with 3 columns: Year, Price, and Item Name. Includes items like 26 Սեպտ. 1936, ԹՂՍԱԴՐԱՄՆԵՐ, Պանթ 0թօման, Թրքական ոսկի, etc.

ԳԵՐՄԱՆԵՐԷՆ
ՖՐԱՆՏԵՐԷՆ ԵՒ ԱՆԳԼԻԵՐԷՆ
Դասաւանդութիւն
Պերլինի գրականութեան և
փիլիսոփայութեան համալսարա-
նէն վկայեալ, Իսթանպուլի հա-
մալսարանի լէքթօրներէն, երկ-
տասարդ գերմանացի բրոֆէսօր
մը, առանձին կամ խմբովին
դասեր կուտայ, ինչպէս նաեւ կը
պատրաստէ առեւտրական զանա-
զան ձեւերու և պարտաւորայի
քննութեանց:
Բոլորովին նոր դրութեամբ
հիմնական և արագ ուսուցում:
Գինը խիտ զիւրաւատելի
գիմել խմբագրութեան Բրոֆ.
Մ. Մ. անուով:

Table with 3 columns: Year, Price, and Item Name. Includes items like 1903, 1911, 1933, Անատուրու պարտաւորութիւն Ա. Բ., etc.